

Den part som gjort framställan om förhandling och sedan inte inställt sig till förhandlingssammanträde, kan inte bli skadeståndsskyldig för brott mot förhandlingsskyldigheten enligt medbestämmandelagen.

ARBETSDOMSTOLEN

TREDSKODOM

AD 2026 nr 46

2026-06-17

Mål nr A 51-26

Stockholm

KÄRANDE

Livsmedelsarbetareförbundet, Box 1156, 111 81 Stockholm

Ombud: förbundsjuristen Sofie Haggård Larsson, LO-TCO Rättsskydd AB,
Box 5152, 121 18 Stockholm

SVARANDE

Garbo Food AB, 556603-0028, Skaragatan 4, 535 30 Kvänum

SAKEN

Fordran på lön och skadestånd på grund av kollektivavtalsbrott och
förhandlingsvägran m.m.

BAKGRUND

Livsmedelsarbetareförbundet (förbundet) ansökte hos Arbetsdomstolen om stämning mot Garbo Food AB (bolaget) och uppgav följande. Bolaget är genom hängavtal med förbundet bundet av livsmedelsavtalet. NS, RT och MA är medlemmar i förbundet. NS är, och RT och MA har varit, anställda hos bolaget.

KRAV

Förbundet har framställt de krav (yrkanden) som anges under punkterna 1–4 i domslutet. Förbundet har även krävt att bolaget ska betala förbundet 150 000 kr för brott mot medbestämmandelagen, med ränta. Förbundet har

också krävt ersättning för rättegångskostnader med 58 000 kr, varav 46 400 kr avser ombudsarvode och 11 600 kr avser mervärdesskatt.

DE OMSTÄNDIGHETER FÖRBUNDET ANGETT HAR RÄTTSLIG BETYDELSE (GRUNDER FÖR TALAN)

Förbundet har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande.

NS

NS är sedan över 20 år anställd som bageriarbetare hos bolaget. Hon har en månadslön om 30 800 kr som betalas efterföljande månad.

Hon har mottagit följande löneutbetalningar från bolaget på sitt konto.

Utbetalningsdatum	Rubrik	Belopp
25 februari 2025	Lön	24 647 kr
25 mars 2025	Lön	24 647 kr
8 april 2025	Extra lön	1 000 kr
24 april 2025	Lön	25 000 kr
27 maj 2025	Lön	21114 kr
13 juni 2025	Lön	2 000 kr
Totalt		98 408 kr

Korrekta lönespecifikationer har inte tillhandahållits och skatt har inte dragits av korrekt och redovisats till Skatteverket. Detta innebär att ovanstående utbetalningar till NS får betraktas som bruttolön. Hon saknar därmed för perioden januari–april 2025 bruttolön i enlighet med yrkade belopp.

NS har varit sjukskriven på heltid under perioden 21 maj 2025–28 februari 2026. Den 25 juni uteblev hennes lön/sjuklön för perioden den 1–31 maj 2025. Yrkat belopp är framräknat enligt följande.

Löneart	Antal	Belopp
Månadslön, maj		30 800 kr
Sjuklön	8 dagar	9 088 kr

Karensavdrag	1 dag	-1 136 kr
Sjukavdrag	8 dagar	-11 372 kr
Totalt		27 380 kr

Från och med den 1 mars till och med den 30 juni 2026 är NS sjukskriven på 50 procent och står till förfogande för arbete resterande tid.

Genom att inte betala lön i rätt tid till NS har bolaget brutit mot punkten 7.1 i kollektivavtalet.

RT

RT har varit anställd hos bolaget. Han lämnade sin anställning den 30 juni 2025. Han har haft en månadslön om 30 000 kr.

Semesterersättningen för intjänandeperioden 1 april 2024–31 mars 2025 uppgick till 12 procent enligt det dåvarande kollektivavtalet, vilket ger ett belopp om 43 200 kr. Semesterersättningen för intjänandeperioden 1 april–30 juni 2025 uppgick till 13,2 procent enligt kollektivavtalet, vilket ger ett belopp om 11 880 kr. Total semesterersättning uppgår till yrkat belopp om 55 080 kr. Detta skulle ha betalats till RT senast en månad från anställningens slut enligt 30 § semesterlagen.

Genom att inte betala ut semesterersättningen har bolaget brutit mot semesterlagen, vilket ger rätt till skadestånd enligt semesterlagen.

Enligt kollektivavtalet ska arbetstidskonto/delpension inrättas för alla anställda och insättningar göras med 2,78 procent av löneunderlaget. För anställda som slutar ska behållningen betalas ut kontant enligt punkten 8 i bilaga C i kollektivavtalet. Genom att inte betala ut detta avseende RT har bolaget brutit mot kollektivavtalet.

MA

MA har varit anställd hos bolaget. Han lämnade sin anställning den 29 augusti 2025. Semesterersättningen för intjänande-perioden 1 april 2024–

31 mars 2025 uppgick till 12 procent enligt det dåvarande kollektivavtalet, vilket ger ett belopp om 52 560 kr. Semesterersättningen för intjänandeperioden 1 april 2025–29 augusti 2025 uppgick till 13,2 procent enligt kollektivavtalet, vilket ger ett belopp om 24 090 kr. Total semesterersättning uppgår till yrkat belopp om 76 650 kr. Detta skulle ha betalats till MA senast efter en månad från anställningens slut enligt 30 § semesterlagen.

Genom att inte betala ut semesterersättningen har bolaget brutit mot semesterlagen, vilket ger rätt till skadestånd enligt semesterlagen.

Enligt kollektivavtalet ska arbetstidskonto/delpension inrättas för alla anställda och insättningar göras med 2,78 procent av löneunderlaget. För anställda som slutar ska behållningen betalas ut kontant enligt punkten 8 i bilaga C i kollektivavtalet. Genom att inte betala ut detta har bolaget brutit mot kollektivavtalet.

Skadestånd till förbundet

Kollektivavtalsbrott

Genom att inte betala ut ersättningar i rätt tid enligt ovan, har bolaget brutit mot kollektivavtalet även i förhållande till förbundet.

Förhandlingsvägran (brott mot medbestämmandelagen)

Förbundet har för medlemmarnas räkning skickat betalningsuppmaningar till bolaget rörande utebliven lön, semesterersättning och arbetstidsförkortning. Bolaget bestred dessa och påkallade i samband därmed förhandling i de berörda frågorna den 10 november 2025. Förhandling bokades ut den 17, 20 och 26 november samt den 3 december 2025.

Till förhandlingen den 17 november 2025 lämnade bolaget återbud med hänvisning till en akut resa till Ludvika. Den 20 november lämnade bolaget återbud med hänvisning till sjukdom. Den 26 november hörde bolaget av sig

efter utsatt tid från en bil på väg från Ludvika. Den 3 december infann bolaget sig inte och har inte hört av sig.

Den 18 december 2025 skickade förbundet en framställan med begäran om central förhandling till den 9 januari 2026, i enlighet med förhandlingsordningen i kollektivavtalet. Bolaget inställde sig inte till förhandlingen och har inte hörts av.

Genom att den 17, 20 och 26 november samt den 3 december 2025 inte inställa sig till den förhandling som bolaget påkallat, har bolaget gjort sig skyldigt till förhandlingsvägran.

De tvistande parterna är bundna av livsmedelsavtalets föreskrifter om lokal och central förhandling. Förbundet har genom att påkalla central förhandling förhållit sig till förhandlingsordningen i kollektivavtalet. När bolaget inte inställer sig till förhandlingen den 9 januari 2026 utgör det även ett brott mot medbestämmandelagen. Bolaget har således gjort sig skyldigt till förhandlingsvägran genom att inte inställa sig till central förhandling den 9 januari 2026.

Bolagets förhandlingsvägran har utgjort brott mot medbestämmandelagen.

HANDLÄGGNINGEN

Garbo Food AB har den 11 maj 2026 delgetts stämning med föreläggande att inkomma med skriftligt svaromål och informerats om att tredskodom annars kan meddelas mot bolaget. Bolaget har inte hörts av inom förelagd tid.

Förbundet har inte motsatt sig att Arbetsdomstolen meddelar tredskodom.

DOMSKÄL

Rättsliga utgångspunkter för tredskodomsprövningen

Enligt 44 kap. 8 § andra stycket rättegångsbalken ska en tredskodom mot svaranden grundas på kärandens framställning av omständigheterna i målet, såvitt svaranden fått del av framställningen och den inte strider mot förhållande, som är allmänt veterligt. I den mån framställningen inte innefattar laga skäl för käromålet eller det annars uppenbart framgår, att käromålet är ogrundat, ska det ogillas.

Förbundets talan om skadestånd för brott mot förhandlings- skyldigheten enligt medbestämmandelagen

Förbundet har krävt att bolaget ska betala 150 000 kr till förbundet för brott mot förhandlingsskyldigheten enligt medbestämmandelagen. Förbundet har angett dels att bolaget den 17, 20 och 26 november samt 3 december 2025 inte inställt sig till överenskommet sammanträde för förhandling som bolaget påkallat, dels att förbundet den 18 december 2025 skickade en framställning till bolaget med begäran om central förhandling till den 9 januari 2026, i enlighet med förhandlingsordningen i kollektivavtalet, och att bolaget inte inställde sig till förhandlingen.

Rättsliga utgångspunkter

Enligt 10 § medbestämmandelagen har en arbetstagarorganisation rätt till förhandling med arbetsgivare i fråga rörande förhållandet mellan arbetsgivaren och sådan medlem i organisationen, som är eller har varit arbetstagarare hos arbetsgivaren. Arbetsgivaren har motsvarande rätt att förhandla med arbetstagarorganisation.

Part som vill förhandla ska göra framställning hos motparten om förhandling. Om parterna inte enas om annat, ska sammanträde för förhandling hållas inom två veckor efter det att motparten har fått del av förhandlingsframställningen. Det framgår av 16 § medbestämmandelagen. Av 15 § medbestämmandelagen framgår att en part som är skyldig att

förhandla ska inställa sig själv eller genom ombud vid förhandlingssammanträde.

Det är alltså den som fått en framställning om förhandling från en förhandlingsberättigad part som enligt medbestämmandelagen är skyldig att inställa sig till förhandlingssammanträde. Medbestämmandelagen innehåller inte någon bestämmelse som innebär att den part som gjort en framställning om förhandling har en skadeståndssanktionerad skyldighet att inställa sig till förhandlingssammanträde. Det står nämligen den parten fritt att återkalla framställningen eller annars avstå från den begärda förhandlingen, t.ex. genom att utebli från förhandlingssammanträde.

Om den part som gjort en framställning om förhandling utan giltigt skäl uteblir från ett förhandlingssammanträde, kan motparten således utgå från att framställningen om förhandling inte längre gäller. Har motparten ett eget intresse av att frågan förhandlas, kan denne göra en egen framställning om förhandling, vilket gör att parten blir skyldig att inställa sig till förhandlingssammanträde.

Det räcker inte att den förhandlingsberättigade parten sänder en framställning om förhandling till motparten, utan motparten måste, såsom framgår av lagtexten, också ha fått del av framställningen för att denne ska bli skyldig att förhandla och inställa sig till förhandlingssammanträde (AD 1985 nr 1).

Bedömningen i detta fall

Det förhållandet att bolaget har låtit bli att inställa sig till förhandlingssammanträde som bolaget självt har begärt, kan som framgår av de rättsliga utgångspunkterna inte medföra skyldighet för bolaget att betala förbundet skadestånd enligt medbestämmandelagen. Förbundet har således i fråga om förhandlingssammanträdena den 17, 20 och 26 november samt 3 december 2025 inte anfört omständigheter som kan leda till ett bifall till kravet på skadestånd. Förbundets framställning av omständigheterna innefattar således inte laga skäl för kravet i den delen utan det ska avslås.

Som framgår av de rättsliga utgångspunkterna måste bolaget ha fått del av förbundets framställning om förhandling för att det ska bli skyldigt att förhandla och inställa sig till förhandlingssammanträde. Förbundet har inte påstått att bolaget fått del av förbundets sända framställning om central förhandling den 9 januari 2026, som bolaget inte inställde sig till. Förbundet har således i fråga om den centrala förhandlingen inte anfört omständigheter som kan leda till ett bifall till kravet på skadestånd. Förbundets framställning av omständigheterna innefattar således inte laga skäl för kravet i den delen utan det ska avslås.

Förbundets talan i övriga delar

Det finns förutsättningar att bifalla förbundets talan i övriga delar genom tredskodom.

Rättegångskostnaderna

Part, som tappar målet, ska enligt huvudregeln i 18 kap. 1 § rättegångsbalken ersätta motparten dennes rättegångskostnad, om annat inte är stadgat.

I mål med flera yrkanden och där parterna vinner ömsom, ska dock enligt 18 kap. 4 § rättegångsbalken vardera parten bära sin kostnad eller jämkad ersättning tilläggas endera eller, om kostnaderna för olika delar av målet kan särskiljas, ersättningsskyldigheten bestämmas i linje med detta. Om det som parten tappat är av endast ringa betydelse, ska dock full ersättning utgå.

Förbundet har krävt ersättning för rättegångskostnader med 58 000 kr för ombudsarvode inklusive moms.

Förbundet har förlorat målet i den del som avser talan på grund av brott mot medbestämmandelagen, men vunnit i övriga delar. Med hänsyn härtill och med beaktande av att utredningen om medlemmarnas fordringar måste ha krävt mest ombudsarbete anser Arbetsdomstolen att förbundet ska få ersättning för tre fjärdedelar av sina rättegångskostnader (43 500 kr).

DOMSLUT

1. Arbetsdomstolen förpliktar Garbo Food AB att till NS betala
 - a) lön intjänad under januari 2025 med 6 153 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 25 februari 2025 till dess betalning sker,
 - b) lön intjänad under februari 2025 med 5 153 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 25 mars 2025 till dess betalning sker,
 - c) lön intjänad under mars 2025 med 5 800 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 25 april 2025 till dess betalning sker,
 - d) lön intjänad under april 2025 med 7 686 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 25 maj 2025 till dess betalning sker,
 - e) lön intjänad under maj 2025 med 27 380 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 25 juni 2025 till dess betalning sker, och
 - f) allmänt skadestånd för brott mot kollektivavtalet med 50 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från delgivning av stämning den 11 maj 2026 till dess betalning sker.

2. Arbetsdomstolen förpliktar Garbo Food AB att till RT betala
 - a) lön intjänad under april 2025 med 28 692 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 25 maj 2025 till dess betalning sker,
 - b) semesterersättning med 55 080 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 30 juli 2025 till dess betalning sker,
 - c) arbetstidskonto/deltidspension med 2 502 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 30 juli 2025 till dess betalning sker,
 - d) allmänt skadestånd för brott mot semesterlagen med 50 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för delgivning av stämning den 11 maj 2026 till dess betalning sker, och
 - e) allmänt skadestånd för brott mot kollektivavtalet med 50 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från delgivning av stämning den 11 maj 2026 till dess betalning sker.

3. Arbetsdomstolen förpliktar Garbo Food AB att till MA betala
 - a) semesterersättning med 76 650 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 29 september 2025 till dess betalning sker,

- b) arbetstidskonto/deltidspension med 5 074 kr jämte enligt 6 § räntelagen från den 29 september 2025 till dess betalning sker,
- c) allmänt skadestånd för brott mot semesterlagen med 50 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för delgivning av stämning den 11 maj 2026 till dess betalning sker, och
- d) allmänt skadestånd för brott mot kollektivavtalet med 50 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från delgivning av stämning den 11 maj 2026 till dess betalning sker.

4. Arbetsdomstolen förpliktar Garbo Food AB att till Livsmedelsarbetareförbundet betala allmänt skadestånd för brott mot kollektivavtalet med 150 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från delgivning av stämning den 11 maj 2026 till dess betalning sker.

5. Arbetsdomstolen avslår yrkandet om att Garbo Food AB ska förpliktas att betala skadestånd till Livsmedelsarbetareförbundet med 150 000 kr för brott mot medbestämmandelagen.

6. Arbetsdomstolen förpliktar Garbo Food AB att ersätta Livsmedelsarbetareförbundet för rättegångskostnader med 43 500 kr, varav 34 800 kr avseende ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för denna tredskodom till dess betalning sker.

RÄTT TILL ÅTERVINNING

Garbo Food AB har rätt att hos Arbetsdomstolen söka återvinning inom en (1) månad från den dag domen meddelades. Söks återvinning inom denna tid tas handläggningen upp på nytt. Annars står domen fast. Ansökan om återvinning ska göras skriftligen hos Arbetsdomstolen.

Ledamot: Sören Öman

Rättssekreterare: Pontus Bromander